

Sazba

dokumentů

Ján Kula, 16. 4. 2008

Obsah

Pravidla

Sazba

Minimum

Tipy

TeX et al.

Úprava výchozího stylu LaTeXu

Tabulky

Obrázky

Grafy

Dopis ministru kultury

Při příležitosti zákazu *Jeptiška* Jacquesa Rivetta¹

Váš nadřízený² měl pravdu. Vše se odehrává na „vulgární a podřadné“ úrovni. Mám dojem, že při těchto slovech měl na mysli ty prince, kteří nám vládnou. Vy, Diderot a já jsme, naštěstí pro nás, intelektuálové, a tak se může náš rozhovor odehrávat na vyšší úrovni. Nejsem si však zcela jistý, drahý André Malraux³, že z tohoto dopisu něco pochopíte. Ale protože jste jediný gaullista, kterého znám, můj hněv musí dopadnout na Vás.

A nakonec, dopadá správně. Jsem filmař, tak jako jsou jiní Židé nebo černoši, a už jsem se těšil mít dost toho doobrázání ze Vámi a židéctví

Georges de Beauregard a Jacques Rivette při premiéře filmu *Jeptiška*

¹ | V roce 1966 bylo cenzurou zakázáno uvedení Rivettova filmu *Jeptiška* natočeného podle knihy Denise Diderota,

Pravidla

—do roku 1989 ČSN, poté ISO; podle podle zákona č. 22/1997 Sb. pouze doporučení

ČSN ISO 31-0 (01 1300) Veličiny a jednotky – část 0

ČSN ISO 31-11 (01 1300) Veličiny a jednotky – část 11

ČSN ISO 214 (01 0148) Dokumentace – Abstrakty pro publikace a dokumentaci.

ČSN ISO 215 (01 0147) Dokumentace – Formální úprava příspěvků do periodik a jiných seriálových publikací.

ČSN ISO 690 (01 0197) Dokumentace – Bibliografické citace – obsah, forma a struktura.

ČSN ISO 690-2 (01 0197) Informace a dokumentace – Bibliografické citace – Část 2: Elektronické dokumenty nebo jejich části.

ČSN ISO 832 (01 0149) Informace a dokumentace – Bibliografický popis a citace – Pravidla zkracování bibliografických termínů.

ČSN ISO 1000 (01 1301) Jednotky SI a doporučení pro užívání jejich násobků a pro užívání některých dalších jednotek.

ČSN ISO 2145 (01 0184) Dokumentace – Číslování oddílů a pododdílů psaných dokumentů.

ČSN ISO 5966 (01 0173) Dokumentace. Formální úprava vědeckých a technických zpráv.

ČSN ISO 7144 (01 0161) Dokumentace – Formální úprava disertací a podobných dokumentů.

ČSN 01 6910 Úprava písemností psaných strojem nebo zpracovaných textovými editory.

ČSN 88 0410 Korekturní znaménka pro sazbu – Pravidla používání.

—někdy si pravidla odporují

—psaní času: 10:30 nebo 10.30?

—psaní titulu: PhD. nebo Ph.D.? (BcA., MgA., CSc., DrCs.)

—jazyk vs. typografie (zúžené mezery; ligatury ffl, æ, ...; skákající číslice 1234567890)

—pravidla vs. úsudek (zkušenost)

—rychlá cesta: dodržovat několik jednoduchých pravidel

Sazba

- není vidět
- plocha je rovnoměrně šedá
- levý okraj zarovnaný
- pravý okraj podle
možností
- respektuje rytmus čtení
- úprava je jednotná
- minimalizuje intrepunkci

Taková možnost nám jistě dává dobrý důvod k tomu, abychom se ještě jednou podívali na povahu empatického prožitku umělecké fikce.

Není to přitom naše jediná motivace. Názor, že empatický prožitek ve vztahu k druhým lidem hraje klíčovou úlohu v rozumění a explikaci, získal a stále získává čím dál širší podporu i v oblastech přesahujících rámec diskuse o našem prožívání umělecké fikce. Myšlenka, že součástí historické a společenskovední explikace je *verstehen*, že závisí na „vidění věcí z hlediska někoho jiného“ – které, jak se pokusím zdůvodnit dále, má klíčový význam pro empatický prožitek –, vyrůstá z účtyhodných a vlivných historických kořenů.¹²⁾ V oblasti morální filozofie a psychologie, od teorií Adama Smithe a Davida Humea o „mravním cítění“ po generalizující feministické teorie „etiky péče“ z nedávné doby, se naše schopnost empatické reakce často vydává za zdroj morálního chování.¹³⁾

11) Anne Friedberg, *A Denial of Difference: Theories of Cinematic Identification*. In: E. Ann Kaplan (ed.), *Psychoanalysis and Cinema*. New York : Routledge 1990, s. 40.

12) Je například ústředním motivem spisů Vicových a Diltheyových.

13) Příklady lze najít v Adam Smith, *The Theory of Moral Sentiments*. Oxford : Clarendon Press 1976 (česky: *Teorie mravních citů*. Praha : Liberální institut 2005); David Hume, *A Treatise of Human Nature*. Oxford : Clarendon Press 1978; Carol Gilligan, *In a Different Voice*. Cambridge, MA : Harvard University Press 1982.

Anyone who would letterspace lowercase would steal sheep.

—Frederic Goudy, 1936

Minimum

uvozovky

,

‘

„

“

«

»

“

”

’

—jednoduché: ‚text‘ („text a další ‚text‘ v uvozovkách“)

—dvojité: „text“

—francouzské: «text»

—apostrof

—... „zraněný“,

Minimum

tečky ...

—nedo...

—každý z nich... Nepřišli.

—dopravou. [...] Garantem
provedení

—nikdy čtyři

—nejlépe bez teček

Ale abychom něco začali. Zimmi jsem se o cestě, ale mohli bychom stejně dobře začít se sebou samým, anebo s duší; všude by došlo k tomu setkání.

Řekl jsem, že to nebylo žádné náhlé zjevení. Je taková představa, že člověková duše asi tak nejspíše by mohla být jakýmsi jeho druhým, krásnějším zjevem, přízračnou a z vyšších látek utkanou podobou, kterou až do hodinky své smrti – kdy ona z hrubé hmotnosti jeho těla vystoupí – nosí neviditelně ztaje-nou v sobě. Nuže, nezdá se, že by byla – aspoň zde – nějakým stínem, oděným v řízu a sandály, takovým blaženě žalným stínem, jaké rozmlouvaly v podsvětí s rovnými sobě, že by byla postavou podoby mladistvé, oproštěné od neduhů, mrzác-tev a ošklivostí, které krušily zaživa tělo.

Ale ani tak, v tom, co popírám, její podobu určitě nedovedu. Duše je příliš vznešený předmět našim světlům, praví Pascal a uvádí Montaigna a ten zase jiné: Co lidský rozum vyložil nám o duši... o duši, která nám náleží a kterou máme více znáti? Někteří řekli, že jest duše všeobecná, jako veliké tělo,

Minimum

„pomlčky“

—spojovník

—na konci řádku při rozdělení slova

—ve složených výrazech anglicko-český slovník,

—spojka -li, budeme-li

—opakuje se na začátku řádku pokud patří do složeného slova

—krátká pomlčka (en-dash)

—interval ve smyslu až: 1914–1918, květen–červen

—osy, protipóly: matka–otec, Země–Měsíc

—místo čárky ve větě; s mezerami, ne na začátku řádky

—dlouhá pomlčka (em-dash)

—uvození přímé řeči

—grafický prvek

Minimum

vyznačování

—kurziva

—tučný řez

—KAPITÁLKY JSOU KRÁSNÉ

—VERZÁLKY RADĚJI NE

II NEMOCNÍ A ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÍ

Postoje k postiženým bývají ovlivněny aktivizací takových pocitů. Zdravý jedinec si při setkání s tímto člověkem více uvědomuje svou vlastní zranitelnost. Připomíná si, že i on může onemocnět, utrpět úraz a zůstat natrvalo handicapovaný. Neinformovanost zde hraje velkou roli, vzácnější postižení vyvolávají více strachu než běžné choroby.

Tyto postoje se těžko mění, mnohdy lze mluvit až o stereotypu, resp. predsudku. Predsudek je charakteristický rigiditou, iracionalitou a obtížnou ovlivnitelností novými zkušenostmi, protože nevyplývá z pochopení určitého jevu, člověk přejímá jeho interpretaci v předem dané a ještě zjednodušené formě. Predsudek je nepřesným, emočně zkresleným a nesprávným hodnocením situace, ale je pro laika výhodný: nemusí se namáhat uvažováním o věcech, které nezná. **Slouží jako laické diagnostické kritérium,** podle něhož bývají postižení lidé posuzováni. V postoji k postiženým se projevuje **tendence ke generalizaci,** sklon vidět je všechny stejné, bez ohledu na jejich individuální odlišnosti. Neschopnost diferencovaného přístupu i neochota změnit názor, mohou souviset s nedostatkem informací, s kognitivní pohodlností a stereotypii uvažování. Jindy může být spíše výrazem emoční blokady, vyplývající z odmítání všeho, co je odlišné.

Trvalé postižení nelze považovat jen za biologickou odchylku, postižený člověk získává **specifickou sociální roli a s ní spojený status.** Má právo na ohledy, trpělivost a toleranci, ale zároveň je považován za méněcenného. Nečekává se od něho totéž co od zdravých, a pokud by se jim chtěl přiblížit, společnost velice často zareaguje odmítavě. Svým chováním nutí handicapovaného přijmout pasivně-receptivní roli člověka, který má právo na zabezpečení, ale nemá právo usilovat o vyrovnání se zdravým. Jak uvádí jeden muž s amputovanou končetinou: „I když něčeho docílíte, pořád nejste rovnoprávný, což si zdraví lidé ani neuvědomují“ (Pavlatová, 1996, s. 76).

Trvalé postižení může být za určitých okolností hodnoceno jako sociální stigma. Stigmatizující jsou především nežádoucí nápadnosti, které se projeví v sociálním kontaktu (zevnějšek, verbální a neverbální komunikace, úroveň uvažování apod.) Ty vyvolávají určitou nechuť (někdy i odpor) a často bývají spojeny s představou, že si je jedinec nebo jeho předkové zaviniili sami. V případě stigmatizujícího postižení nejde ani tak o faktické omezení psychických či somatických funkcí, ale mnohem více o **způsob, jakým jsou tyto jedinci vnímáni, hodnoceni a na základě toho akceptováni.** Stigma není skutečnou vlastností člověka, ale je mu sociálně přisouzeno. Vyplývá z určitého pojetí normality ve smyslu představy žádoucího standardu projevů a vnějšího vzhledu. Stigmatizace mění roli postiženého, její sociální status, a v důsledku toho mnohdy i jeho identitu. Tato změna se projevuje asymetrií vztahu zdravých k postiženým, např. způsobem komunikace s tímto člověkem, tendencí k jeho manipulaci, protektorským přístupem, kdy je postižený akceptován jako pasivní objekt, pro něhož je třeba něco dělat, ale není považován za rovnocenného partnera, neochotou vyslechnout jeho názor, který je předem považován za nepodstatný. Handicapovaní lidé bývají nejen **podecňováni, ale často i zne-**

Minimum

rytmus

—plynulost čtení

—jednoslabičné předložky

(s z v i o u k), příp. spojky (a i)

—J. A. Komenský, 4 km

—interval na řádku

v letech 1954–1958

v rosahu 300 až

400 normostran

Nejvíce úspěchů dosáhli ve skupině A.

Einsteina.

—rušivé prvky

—nevhodné dělení (kni-hovna)

—opakování na kraji řádku

—opakování dělení?

—dotažení odstavce

Pierre Ier; mais, quelque puissant que soit un il est forcé tôt ou tard de reconnaître que la st plus forte que tous les hommes. Tant que la e sortira pas de ses limites naturelles, la marine ra le hochet des Empereurs : rien de plus!... quart des forces maritimes rassemblées à dt l'Empereur maintiendrait son autorité dans Baltique : et c'est tout ce qu'exige une politique ble.

a expliqué que, pendant la saison des exercices es, les plus jeunes élèves restent à faire leurs ns aux environs de Kronstadt, tandis que les poussent leurs voyages de découvertes jusqu'à quelquefois même jusqu'à Copenhague. Que dix vaisseaux russes dont, sans doute, la re est dirigée par des étrangers, ont déjà fait, posent à faire le tour du monde!

é l'orgueil courtois avec lequel les Russes me t les prodiges de la volonté du maître qui veut qui a une marine impériale, dès que je sus que eaux que je voyais étaient là pour l'instruction es, un secret ennui éteignit ma curiosité. Je me

Minimum

pravopis

—patnáct procent 15 %,
patnáctiprocentní 15%

—zkratky: a pod., t. j. t. zv.

→ apod., tj., tzv.

—s, z: konsultoval

→ konzultoval

—1920 → 1920

—minus, milion,
maraton, citron

—díky vs. kvůli

—3. os. mn. č.: ukáží → ukážou

další zdroje: pravidla.cz, typo.cz, typomil.com

Agrárník Koloděj byl velice inteligentní člověk.

Předně věděl, že dvakrát dvě jsou čtyři a že každý ostatní člověk, který není agrárník, je lump a lotr.

Pak znal význam volů pro agrární stranu a snažil se velice, aby pro agrárníky byli opatřováni na okrese jen čistokrevní volové. Chodil také do obecné školy a byl členem zemědělské rady, jedna jeho prasnice mu vrhla 28 setat najednou. Pak po druhé mu vrhla 30 setat, a tu se stal okresním starostou.

Měl naději, že mu příště vrhne ještě víc a že jeho sláva poroste, neboť po takovém šťastném vrhu nemluvilo se o jeho prasnici, ale jen o něm po celém

Tipy

- psát bez úpravy
- poté styly
- využívat všech možností (středník, dvojtečka, zájmena)
- Internetová jazyková příručka (prirucka.ujc.cas.cz)
- jazyková poradna (www.ujc.cas.cz)
- Slovník spisovné češtiny, Pravidla českého pravopisu* (Academia)
- kontrola pravopisu
- autorský plurál
- stylistika: používání zájmen; číst a měnit, číst a měnit
- korektura (vytisknout; i někomu, kdo nerozumí tématu)
- zalomení až nakonec (nevyhneme se ručním úpravám)
- Errata, to jest mejlky, kteréž se při tlačením zběhly, takto úpřimný čtenář napraví.*
 - Daniel Adam z Veleslavína, Mathiolliho *Herbář neboli bylinář*, 1562

TeX et al.

—programy:

pdfTeX vs. XeTeX

—makrojazyky:

L^AT_EX, ConT_EXt

—čeština: L^AT_EX, csL^AT_EX

—užitečné balíčky

—cmap

—ucs

—inputenc

—titlesec

—fancyhdr

—graphicx

—xcolor

—microtype

—amsmath

Either the well was very deep, or she fell very slowly, for she had plenty of time as she went down to look about her and to wonder what was going to happen next. First, she tried to look down and make out what she was coming to, but it was too dark to see anything; then she looked at the sides of the well, and noticed that they were filled with cupboards and book-shelves; here and there she saw maps and pictures hung upon pegs. She took down a jar from one of the shelves as she passed; it was labelled ORANGE MARMALADE, but to her great disappointment it was empty: she did not like to drop the jar for fear of killing somebody, so managed to put it into one of the cupboards as she fell past it.

‘Well!’ thought Alice to herself, ‘after such a fall as this, I shall think nothing of tumbling down stairs! How brave they’ll all think me at home! Why, I wouldn’t

Either the well was very deep, or she fell very slowly, for she had plenty of time as she went down to look about her and to wonder what was going to happen next. First, she tried to look down and make out what she was coming to, but it was too dark to see anything; then she looked at the sides of the well, and noticed that they were filled with cupboards and book-shelves; here and there she saw maps and pictures hung upon pegs. She took down a jar from one of the shelves as she passed; it was labelled ORANGE MARMALADE, but to her great disappointment it was empty: she did not like to drop the jar for fear of killing somebody, so managed to put it into one of the cupboards as she fell past it.

‘Well!’ thought Alice to herself, ‘after such a fall as this, I shall think nothing of tumbling down stairs! How brave they’ll all think me at home! Why, I

Úprava výchozího stylu LaTeXu

nize, condense, reduce, boil down, choose, categorize, catalog, classify, list, abstract, scan, look into, idealize, isolate, discriminate, distinguish, screen, pigeonhole, pick over, sort, integrate, blend, inspect, filter, lump, skip, smooth, chunk, average, approximate, cluster, aggregate, outline, summarize, itemize, review, dip into, flip through, browse, glance into, leaf through, skim, refine, enumerate, glean, synopsise, winnow the wheat from the chaff and separate the sheep from the goats. Had our solar system included two suns, the problem would have involved three bodies (the two suns and each planet), and chaos would have been immediately obvious. Planets would have had erratic and unpredictable orbits, and creatures living on one of these planets would never have been able to perceive the slightest harmony. Nor would it have occurred to them that the universe might be ruled by laws and that it is up to man's intellect to discover them. Besides, it is not at all obvious that life and conscience could even emerge in such a chaotic system. We thrive in information-thick worlds because of our marvelous and everyday capacity to select, edit, single out, structure, highlight, group, pair, merge, harmonize, synthesize, focus, organize, condense, reduce, boil down, choose, categorize, catalog, classify, list, abstract, scan, look into, idealize, isolate, discriminate, distinguish, screen, pigeonhole, pick over, sort, integrate, blend, inspect, filter, lump, skip, smooth, chunk, average, approximate, cluster, aggregate, outline, summarize, itemize, review, dip into, flip through, browse, glance into, leaf through, skim, refine, enumerate, glean, synopsise, winnow the wheat from the chaff and separate the sheep from the goats. Had our solar system included two suns, the problem would have involved three bodies (the two suns and each planet), and chaos would have been immediately obvious. Planets would have had erratic and unpredictable orbits, and creatures living on one of these planets would never have been able to perceive the slightest harmony. Nor would it have occurred to them that the universe might be ruled by laws and that it is up to man's intellect to discover them. Besides, it is not at all obvious that life and conscience could even emerge in such a chaotic system. We thrive in information-thick worlds because of our marvelous and everyday capacity to select, edit, single out, structure, highlight, group, pair, merge, harmonize, synthesize, focus, organize, condense, reduce, boil down, choose, categorize, catalog, classify, list, abstract, scan, look into, idealize, isolate, discriminate, distinguish, screen, pigeonhole, pick over, sort, integrate, blend, inspect, filter, lump, skip, smooth, chunk, average, approximate, cluster, aggregate, outline, summarize, itemize, review, dip into, flip through, browse, glance into, leaf through, skim, refine, enumerate, glean,

synopsise, winnow the wheat from the chaff and separate the sheep from the goats.

1.1.1 Focus on Bryson

Imagine trying to live in a world dominated by dihydrogen oxide, a compound that has no taste or smell and is so viable in its properties that it is generally benign but at other times swiftly lethal. Depending on its state, it can scald you or freeze you. In the presence of certain organic molecules it can form carbonic acids so nasty that they can strip the leaves from trees and eat the faces off statuary. In bulk, when agitated, it can strike with a fury that no human edifice could withstand. Even for those who have learned to live with it, it is often murderous substance. We call it water. Imagine trying to live in a world dominated by dihydrogen oxide, a compound that has no taste or smell and is so viable in its properties that it is generally benign but at other times swiftly lethal. Depending on its state, it can scald you or freeze you. In the presence of certain organic molecules it can form carbonic acids so nasty that they can strip the leaves from trees and eat the faces off statuary. In bulk, when agitated, it can strike with a fury that no human edifice could withstand. Even for those who have learned to live with it, it is often murderous substance. We call it water.

1.2 Hawking

If [in 2600] you stacked all the new books being published next to each other, you would have to move at ninety miles an hour just to keep up with the end of the line. Of course, by 2600 new artistic and scientific work will come in electronic forms, rather than as physical books and paper. Nevertheless, if the exponential growth continued, there would be ten papers a second in my kind of theoretical physics, and no time to read them. If [in 2600] you stacked all the new books being published next to each other, you would have to move at ninety miles an hour just to keep up with the end of the line. Of course, by 2600 new artistic and scientific work will come in electronic forms, rather than as physical books and paper. Nevertheless, if the exponential growth continued, there would be ten papers a second in my kind of theoretical physics, and no time to read them. If [in 2600] you stacked all the new books being published next to each other, you would have to move at ninety

Úprava výchozího stylu LaTeXu

```
\documentclass [12pt,twoside]{book}
\pdfoutput=1
\clubpenalty10000\widowpenalty10000

% unicode %%%%%%%%%%%%%%%
\usepackage{cmap} % umožňuje prohledávat PDF
\usepackage{ucs} % unicode
\usepackage[utf8x]{inputenc} % unicode
\usepackage[czech]{babel} % čeština

% layout %%%%%%%%%%%%%%%
\usepackage{geometry} % nastavení layoutu stránky
\geometry{paperwidth=210mm, paperheight=297mm, top=30mm,
left=20mm, right=60mm, % left = vnitřní, right = vnější
lines=40}%
```

Úprava výchozího stylu LaTeXu

```
\usepackage[sf,bf]{titlesec} % nadpisy (pod)kapitol
\titleformat{\subsection}[block]{\bfseries}{\thesubsection}{0.5em}{}

\usepackage{fancyhdr} % formát záhlaví
\pagestyle{fancy}
\fancyhf{} % \fancyfoot{} \fancyhead{}
\fancyhead[RE,LO]{\nouppercase{\sffamily\bfseries\leftmark}}
\fancyhead[RO,LE]{\nouppercase{\sffamily\rightmark}}
\fancyfoot[C]{\thepage}
\renewcommand{\chaptermark}[1]{\markboth{\thechapter. #1}{} }

% grfguide.pdf %%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%
\usepackage{graphicx} % vkládání obrázků
\graphicspath{{./obr/}{./pdf}{/mnt/c/obr}}
\usepackage{xcolor} % barva
```

Úprava výchozího stylu LaTeXu

```
% microtypography %%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%
\usepackage{microtype}

% math %%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%
\usepackage{amsmath}           % rozšíření matematických symbolů

\begin{document}

\chapter{Quotations}
\input ./sample/knuth.tex
\section{Thuan {\&} Tufte}
\input ./sample/thuan.tex
\input ./sample/tufte.tex
...

\end{document}
```


Úprava výchozího stylu LaTeXu

1.1. Thuan & Tufte

into, idealize, isolate, discriminate, distinguish, screen, pigeonhole, pick over, sort, integrate, blend, inspect, filter, lump, skip, smooth, chunk, average, approximate, cluster, aggregate, outline, summarize, itemize, review, dip into, flip through, browse, glance into, leaf through, skim, refine, enumerate, glean, synopsise, winnow the wheat from the chaff and separate the sheep from the goats. Had our solar system included two suns, the problem would have involved three bodies (the two suns and each planet), and chaos would have been immediately obvious. Planets would have had erratic and unpredictable orbits, and creatures living on one of these planets would never have been able to perceive the slightest harmony. Nor would it have occurred to them that the universe might be ruled by laws and that it is up to man's intellect to discover them. Besides, it is not at all obvious that life and conscience could even emerge in such a chaotic system. We thrive in information-thick worlds because of our marvelous and everyday capacity to select, edit, single out, structure, highlight, group, pair, merge, harmonize, synthesize, focus, organize, condense, reduce, boil down, choose, categorize, catalog, classify, list, abstract, scan, look into, idealize, isolate, discriminate, distinguish, screen, pigeonhole, pick over, sort, integrate, blend, inspect, filter, lump, skip, smooth, chunk, average, approximate, cluster, aggregate, outline, summarize, itemize, review, dip into, flip through, browse, glance into, leaf through, skim, refine, enumerate, glean, synopsise, winnow the wheat from the chaff and separate the sheep from the goats.

2

1. Quotations

1. Quotations

1.2. Hawking

1.1.1 Focus on Bryson

Imagine trying to live in a world dominated by dihydrogen oxide, a compound that has no taste or smell and is so viable in its properties that it is generally benign but at other times swiftly lethal. Depending on its state, it can scald you or freeze you. In the presence of certain organic molecules it can form carbonic acids so nasty that they can strip the leaves from trees and eat the faces off statuary. In bulk, when agitated, it can strike with a fury that no human edifice could withstand. Even for those who have learned to live with it, it is often murderous substance. We call it water. Imagine trying to live in a world dominated by dihydrogen oxide, a compound that has no taste or smell and is so viable in its properties that it is generally benign but at other times swiftly lethal. Depending on its state, it can scald you or freeze you. In the presence of certain organic molecules it can form carbonic acids so nasty that they can strip the leaves from trees and eat the faces off statuary. In bulk, when agitated, it can strike with a fury that no human edifice could withstand. Even for those who have learned to live with it, it is often murderous substance. We call it water.

1.2 Hawking

If [in 2000] you stacked all the new books being published next to each other, you would have to move at ninety miles an hour just to keep up with the end of the line. Of course, by 2600 new artistic and scientific work will come in electronic forms, rather than as physical books and paper. Nevertheless, if the exponential growth continued, there would be ten papers a second in my kind of theoretical physics, and no time to read them. If [in 2600] you stacked all the new books being published next to each other, you would have to move at ninety miles an hour just to keep up with the end of the line. Of course, by 2600 new artistic and scientific work will come in electronic forms, rather than as physical books and paper. Nevertheless, if the exponential growth continued, there would be ten papers a second in my kind of theoretical physics, and no time to read them. If [in 2600] you stacked all the new books being published next to each other, you would have to move at ninety miles an hour just to keep up with the end of the line. Of course, by 2600 new artistic and scientific work will come in electronic forms, rather than as physical books and paper. Nevertheless, if the exponential growth continued, there would be

3

Upravený styl

Tabulky

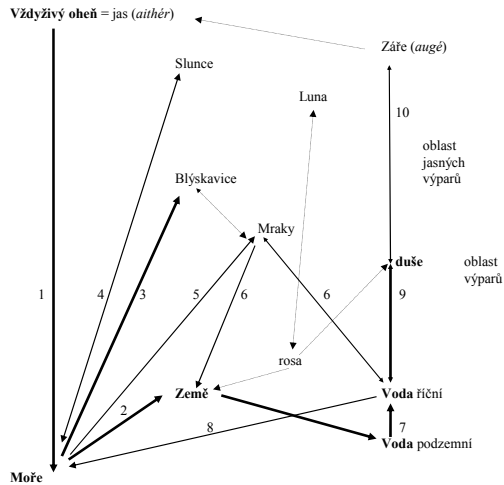
Table 3
Graphical Sophistication, Educational Tests

	Percentage of statistical graphics based on more than one variable, but not a time-series or a map	Number of graphics
National university entrance examinations, Japan, 1979 and 1980	100%	16
Review materials, Law School Admission Test, United States 1975	48%	29
Standardized tests for grade school, high school, and college; United States, 1970s:*		
Science, 14 tests	67%	64
Arithmetic, mathematics, algebra, and analytic geometry; 21 tests	41%	37
Social studies, history, and government; 14 tests	24%	49
General ability, 5 tests	21%	47

*Graphics collected in James R. Beniger, compiler, *Selected Standardized Test Items that Measure Ability with Graphics* (Washington, D.C.: Bureau of Social Science Research, 1975).

Obrázky

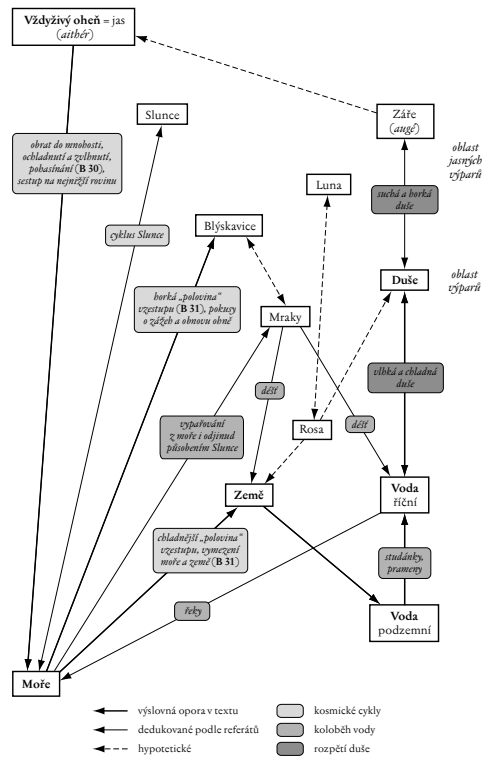
SCHÉMA KOLOBĚHU PŘÍROZENOSTI VE SVĚTĚ

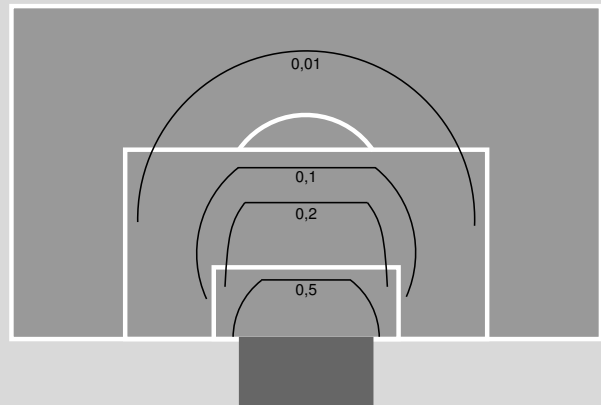
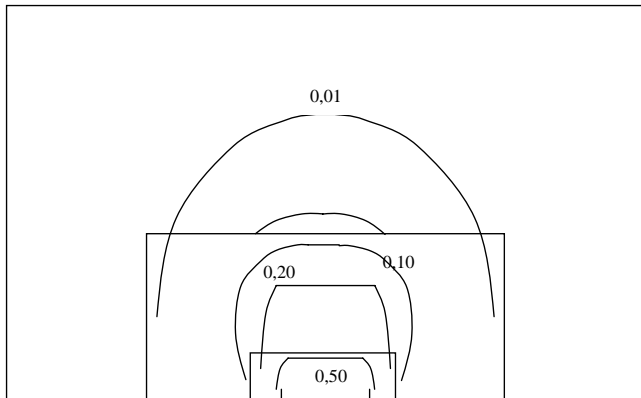
Legenda:

- 1 - Obrát do mnohosti, ochladnutí a zvlhnutí, pohasínání (B 30), sestup na nejnižší rovinu
- 2 - Chladnější „polovina“ vzestupu, vymezení moře a země (B 31)
- 3 - Horká „polovina“ vzestupu (B 31), pokusy o zážeh a obnovu ohně
- 4 - Cyklus Slunce - 1 až 4 jsou **kosmické cykly**
- 5 - Vypařování z moře i odjinud působením Slunce
- 6 - Déšť
- 7 - Studánky, prameny
- 8 - Řeky - 5 až 8 je **koloběh vody**
- 9 - Vlhká a chladná duše
- 10 - Suchá a horká duše - 9 až 10 je **rozpětí duše**

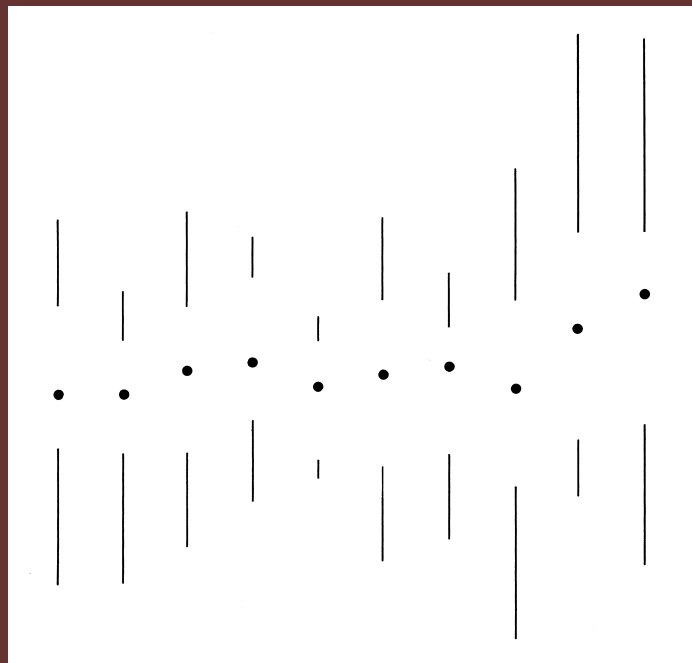
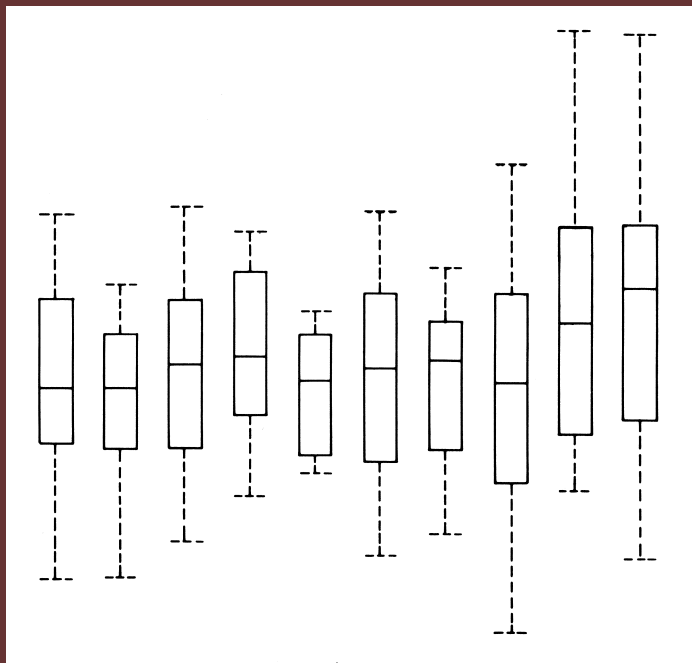
(Tučně značené šipky mají výslovnou oporu v textu, ostatní jsou dedukované podle referátů a kontextů, čárkované pak hypotetické.)

Obrázky

Grafy

Grafy

